

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ-2025

УДК 378.091.12:005.336.5-057.875
ББК 74.489.4
А 43

Затверджено вченою радою гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії від 29 січня 2025 року, протокол № 6.

Актуальні питання професійного становлення сучасної молоді :
збірник наукових праць студентів / упорядники Л. Циганюк, Л. Качуринець.
Хмельницький : ХГПА, 2025. Вип. IV. 498 с.

Рецензенти:

Бучківська Г. В. – доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, декан гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, професор кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та технологій, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, Спілки дизайнерів, Всеукраїнської спілки автентики;

Онищук М. І. – директор Хмельницького обласного науково-методичного центру культури і мистецтва, заслужена артистка України, член Всеукраїнської музичної спілки.

©Циганюк Л.І., 2025
©Качуринець Л.В., 2025

ЗМІСТ

МИСТЕЦТВО

Атаманчук Елеонора Богдана, Топорівська Ярослава. Фундатори диригентсько-хорової підготовки студентів факультету мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка.....	9
Багрій Владислав. Творчість Гулака-Артемівського в українській вокальній спадщині.....	16
Бардецький Володимир. Проблематика сучасної української авторської музики.....	21
Богатирьова Майя, Лупак Наталія. Вплив стародавніх культур на іспанський танець.....	26
Боднарчук Каріна, Машталер Ірина. Фестивалі та конкурси з хореографічного мистецтва: значення для професійного росту танцівників.....	35
Валькова Юля. Особливості роботи диригента в контексті виконавської інтерпретації хорових творів.....	41
Водяна Марія. Розробка регіональної програми розвитку камерно-інструментального та оркестрового виконавства Тернопільщини.....	45
Волох Дмитро, Щур Людмила. Роль хореографічного мистецтва у формуванні національної ідентичності.....	52
Галела Христина, Щур Людмила. Національний вираз сучасної української пісенної естради: методологія питання.....	59
Гудкова Аліна. Декоративний живопис як можливість розвитку художнього бачення в дітей.....	65
Довгань Олександра, Водяна Валентина, Солонинка Тетяна. Роль акторської майстерності у створенні сценічного образу у хореографії.....	70
Доленко Катерина. Вплив традицій українського народного мистецтва на сучасне живописне мистецтво.....	76
Заліщук Анастасія. Використання сучасного танцю Contemporary Dance у процесі психологічної гармонізації особистості.....	79

ПРОБЛЕМАТИКА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОРСЬКОЇ МУЗИКИ

Володимир Бардецький,

студент I курсу магістратури

спеціальності 025 Музичне мистецтво

Тернопільського національного педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка

науковий керівник:

кандидат мистецтвознавства, професор,

заслужений діяч мистецтв України

Тернопільського національного педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка

Богдан Водяний

У статті розглянуті найцікавіші, з нашої точки зору, аспекти та проблеми існування і розвитку сучасної авторської пісні як творчого явища, що є не лише художнім вираженням внутрішнього світу композитора, але й могутнім засобом єднання нації та моральної підтримки в часи війни та боротьби за незалежність.

Ключові слова: *українська авторська музика, національна ідентичність, народні мотиви, авторський стиль, популяризація .*

Сучасна українська музика залишається доволі маловивченою в науковому контексті порівняно з іншими видами мистецтва, тому і її проблематика досі не систематизована. Необхідно детально розглянути її специфіку, що дозволить краще зрозуміти, як саме культурні, політичні та соціальні процеси впливають на творчість музикантів.

Можна упевнено заявити, що сучасна українська музика, не зважаючи на сильний тиск світової культури, а донедавна – буквально гноблення з боку північного сусіда, зберегла свою особливість, базовану на народній спадщині.

Цікаво, що це явище є не таким вже й поодиноким в масштабах світу. На думку сучасної дослідниці Вікторії Храмової (Храмова, 1992). Останні десятиліття людського буття мають одну виразну тенденцію – посилення етнонаціональної активності в численних країнах світу. Ця хвиля не пригасає навіть в умовах інтенсивного насаджування політиками ідей міжнародної співдружності, єдиного європейського дому та глобалізації. Людські спільноти наполегливо ідентифікують власні, самодостатні й неповторні особливості духовної й матеріальної культури, роблячи акценти на її етнічній самобутності.

Отже, українська авторська музика в процесі свого розвитку, з одного боку, зберігає традиційні форми та елементи, з іншого – активно інтегрується в новітні технічні досягнення. В наш час дедалі популярнішим стає використання народних інструментів у поєднанні з сучасними електронними засобами. Наприклад, українські композитори широко використовують синтезатори, драм-машини, електронні ефекти. Таким чином створюються нові звукові фактури, які зберігають національний колорит і можуть вважатися сучасними. Одним із яскравих прикладів є суміш традиційної трембіти чи дрімби з електронною музикою. Таке поєднання створить цікавий контраст між старим і новим, пасторальним і міським. Цей підхід дозволяє не лише зберегти автентичність, а й привнести в музику новий емоційно-акустичний вимір.

Деякі автори обирають шлях мінімалізму, приділяючи увагу створенню певних слухових ефектів і використанню реплікацій, інші – багатом шарам звуку та складним аранжуванням. Музика перестає бути лише способом вираження почуттів; відбувається своєрідне дослідження можливостей звуку, надаючи можливість досягти глибини та виразності навіть простих мелодій.

Сучасні композитори використовують такі форми, як пісня, колядка, дума, гімн, як джерела для створення нових творів. Це сприяє зміцненню національної пам'яті та передачі молодому поколінню культурних традицій. Такі твори дозволяють вивести традиційну пісню на новий рівень за рахунок впровадження сучасного звучання та розширення репертуару українських музикантів.

Враховуючи величезний вплив сучасних технологій, доля музики українських авторів, швидше за все, полягатиме у подальшій інтеграції національного мотиву у світові тренди. Серед відомих прикладів синтезу можна назвати такі проекти, як «ДахаБраха» чи «Onuka», у яких поєднання сучасних ритмів і мелодій з українськими народними інструментами стало знаковим явищем для сучасної української музичної сцени. Ці колективи відроджують традиційні мелодії, надають їм нових значень і звучання, які адаптуються до запитів і вподобань сучасних слухачів.

Значною тенденцією є еволюція нових жанрів – електронної музики, року, інді та поп-музики, де можна знайти цікаві суміші українського фольклору та світових тенденцій. Це дає змогу формувати більш інтернаціональне звучання, зберігаючи зв'язки з українськими традиціями.

Водночас музика допомагає активно працювати в напрямку зміцнення національної ідентичності через відтворення важливих для сучасного українського суспільства образів, символів та емоцій.

Багато творів, створених на вірші таких поетів, як Василь Стус, Тарас Шевченко, Ліна Костенко, отримали не лише нове художнє, а й політичне звучання. Поезія що є своєрідним концентратом українського характеру, української душі, «приречена» на глибоке сприйняття кожним свідомим українцем. Недарма дослідник В. Янів (Янів, 1993) зауважує, що поетична творчість, зокрема, Тараса Шевченка, демонструє українця як людину нескорену й волелюбну. «Заглиблений у собі і маючи відчуття гідності, він прямує до повалення всяких обмежень особистої свободи, в тому числі до нівеляції соціальних перегород. Неохота коритися волі іншого йде так далеко, що комплементарне прямування до самовияву – нахил підпорядковуватися – в українця з природи слабо розвинений. Ця остання властивість характеру ще більше поглибилася у результаті століть неволі, коли творчий спротив набирив прикмет чесноти».

Значне місце в сучасній українській авторській музиці займають пісні на вірші сучасних українських поетів, що є гідними нащадками корифеїв

літератури. Ці поезії здебільшого є яскравим виявом національного духу, що дає можливість створювати творчі шедеври, що викликають у слухачів глибокі емоційні переживання у сильні емоційні імпульси, які потрапляють у серця слухачів.

Сучасна українська авторська музика активно відображає суспільно-політичні процеси, зокрема боротьбу за свободу та гідність. Це лягло в основу багатьох музичних творів, написаних на вірші поетів, слова яких стали символами національної боротьби. Музика швидко стала частиною громадської активності, волонтерського руху, моральної підтримки солдатів і тих, хто живе в тилу. Пісні про війну, про любов до рідної землі та Бога перетворюються з культурних на політичні акти, здатні об'єднати націю та донести важливі меседжі. Сучасна українська музика є важливим механізмом підвищення морального духу цивільного населення серед лиха війни та економічних негараздів.

Саме в таких умовах композитори пишуть пісні, які не тільки спонукають до боротьби, але й дарують слухачам хвилини спокою та надії. Музика сучасних українських авторів стоїть на порозі нових можливостей, які відкриваються перед нею через глобалізацію, розвиток цифрових технологій та підвищену увагу до української культури з боку міжнародної спільноти.

Також, важливу роль у популяризації української музики на світовій арені відіграють соціальні медіа та платформи, які значно полегшують доступ до музичних творів. Завдяки YouTube, Apple Music і іншим платформам, українські композиції можуть почути не лише українці, але й люди всього світу. Тренди, що створюються тут, дозволяють українським артистам досягати глобальної аудиторії і активно взаємодіяти з нею.

Сучасна українська музика активно реагує на глобальні тенденції, і в той же момент вона лишається глибоко вкоріненою в наших традиціях. Чимало сучасних авторів і виконавців звертаються до джерел народної музики, інтерпретують фольклор, адаптують його до новітніх музичних стилів. Тому перспективи розвитку сучасної української авторської музики знаходяться в

інтеграції між автентикою та інноваціями, між локальним і глобальним. Це дозволить створити унікальний культурний продукт, який зможуть високо оцінити як в Україні, так і в усьому світі.

Міжнародне визнання української музики вже відбувається, і це лише початок. Перемоги українських артистів на міжнародних конкурсах, участь у значущих фестивалях і широка популяризація через цифрові платформи відкривають нові горизонти для визнання української культури. Українська музика має усі шанси стати одним із важливих елементів культурного обміну в світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Іригіна, С. (2024). *Українська пісенна спадщина як засіб розвитку національної самосвідомості здобувачів вищої освіти*. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 139–142.
2. Кондратюк, Ю. (2010). Пісня як історичне джерело. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*, 238–241.
3. Короленко, Н. (2018). Роль культури в формуванні національної ідеї. *Літературознавство, мистецтвознавство, культурологія*, 71–74.
4. Крусь, О. П. (1997). *Історія української музики ХХ століття*. Луцьк: Надстир'я.
5. Храмова, В. (1992). До проблеми української ментальності. У *Українська душа* (с. 3–35). Київ: Фенікс.
6. Янів, В. (1993). *Нариси до історії української етнопсихології*. Мюнхен: УВУ.

